

อโยกดี

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๖

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : ข้อ ๒๘๙๘. เรื่อง “ปัญหากับแม่คะ”

ตอบ : นี่ปัญหาแม่นะ เขาเขียนมาปัญหามากมายเลย ปัญหาในบ้านของเขา ปัญหาเรื่องพ่อเรื่องแม่ พ่อเรื่องพ่อเรื่องแม่ เขาบอกว่า พ่อแม่ไม่เป็นธรรม พ่อแม่ไม่รักใคร่จริง แล้วพ่อแม่เห็นแก่ตัว นี่พูดอย่างนั้นเลย

ฉะนั้น นี่เป็นความเห็น ถ้าเป็นความเห็นเรื่องปัญหาในครอบครัวมันร้อยแปดพันเก้า ถ้าร้อยแปดพันเก้า แต่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านสอนไว้ กตัญญูทเวที พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูก พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูก ท่านให้ชีวิตนี้มา

เหมือนเปรียบว่า ให้ชีวิต ให้เลือดเนื้อเชื้อไขมา ส่งเสียเล่าเรียนการศึกษามา นี่คือนบุญคุณ เราต้องมีกตัญญูทเวทีกับท่าน

แต่ถ้าเป็นนิสัยใจคอมันเรื่องส่วนตัว ถ้าเรื่องส่วนตัวมันแต่ละบุคคล

ถ้าเราไปเจอพ่อแม่ที่ดั่งาม เห็นไหม พ่อแม่ที่มีลูกติดเตียง มีลูกที่พิการ พ่อแม่ทุ้มเททั้งชีวิตเลยนะ พ่อแม่จะยากจนทุกข์จนเข็ญใจขนาดไหน เขาก็หามาเพื่อดูแลลูกของเขา เขารักของเขา แล้วเวลาคนแก่เฒ่าขึ้นมา เวลาเขาให้สัมภาษณ์ไป ไม่รู้ว่าลูกจะตายก่อนหรือแม่จะตายก่อน เขาหวังว่า ถ้าเขาตายไปก่อน ลูกที่พิการติดเตียงจะอยู่กับใคร แล้วใครจะดูแลลูกเขา เขาเป็นทุกข์เป็นยากมากเลย นี่ถ้าพ่อแม่ที่เป็นธรรม น่าเห็นใจมาก เพราะดูแลลูกที่พิการ ที่ติดเตียงแล้วพ่อแม่ที่เห็นแก่ตัวๆ พ่อแม่ที่ว่าท้องไม่พร้อม เอาลูกไปทิ้งถึงขยะ เอาลูกไปทิ้งไว้ที่โรงพยาบาล มันร้อยแปด นี่มันกรรมของสัตว์

มันกรรมของสัตว์ หมายความว่า จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะๆ อดีตอนาคตนั้นเรื่องหนึ่ง แต่เรื่องปัจจุบันนี้ ปัจจุบันนี้เราได้มาเกิดเป็นพ่อเป็นแม่เป็นลูกกัน ถ้าเป็นพ่อเป็นแม่เป็นลูกกัน ปัจจุบันนี้บุญคุณในขณะที่ให้ชีวิตนี้ นี่พระอรหันต์ของลูก แต่มันไม่ได้เป็นพระอรหันต์โดยข้อเท็จจริงใจ

ถ้ามันเป็นพระอรหันต์โดยข้อเท็จจริง บุคคล ๔ คู่ ถ้าถึงคู่สุดท้ายแล้ว ถ้าเป็นพระอรหันต์ ถ้าจิตที่เป็นพระอรหันต์แล้วสติวินัย เขารู้ทันในหัวใจของเขา เขาจะเป็นคนดีในหัวใจของเขา แต่นิสัยดั้งเดิมก็ยังมีอยู่ ถ้ายังมีอยู่ เห็นไหม

ฉะนั้นจะบอกว่า อย่างใดก็แล้วแต่ เขาก็เป็นพ่อและเขาก็เป็นแม่ ถ้าเป็นพ่อแม่ๆ อย่งไรๆ เราก็ต้องทดแทนคุณ

แต่ไอ้เรื่องที่ว่าเราอยู่ในบ้าน แล้วเรากดดันตัวเราเอง เราต้องแก้ไขที่ใจของเรา เราพยายามแก้ไขที่ใจของเรา เพราะนั่นคือแม่ แล้วก็ดูแลตามหน้าที่ของเรา แม่ก็คือแม่ใจ

สิ่งที่ว่าเวลาพระโมคคัลลานะ ในสมัยก่อนพุทธกาลนั้นยาวไกล พระโมคคัลลานะ แม่เป็นแม่ตาบอดเลี้ยงพระโมคคัลลานะมา แล้วอยากให้มีคู่มือครอง ไปขอผู้หญิงให้ ลูกชายไม่ต้องการๆ

แต่ถึงเวลาแล้วเวลาลูกได้ลูกสะใภ้มา ลูกสะใภ้มา แม่ตาบอดใจ ก็เอาข้าวเพียงทิ้งเรียกราดไปหมด บอกว่าแม่เป็นปัญหามาก แม่เป็นปัญหามาก

สุดท้ายแล้วพระโมคคัลลานะก็บอกว่าจะเอาแม่ไปฝากบ้านญาติ แล้วเอาไปแล้ว ไปถึงก็ว่าใจรมาแล้วก็ทุบแม่ๆ

ไอ้แม่บอกว่าลูกหนึ่งๆ ไม่ต้องห่วงแม่นะ

ได้สติ นึกได้ กลับมา บอกไอ้ใจรถอย

ก็เขานั้นแหละ แล้วกลับมาดูแลแม่ แม่เจ็บป่วยมาก แล้วก็ตาย

เราบอกว่า ถึงเวลานะ มันมีลูกสะใภ้ มันมีคนข้างเคียง ไอ้คนนี่มาพูดกรอกหูร้อยแปด แต่เราก็ต้องดูแลหัวใจของเรา

พ่อแม่ก็คือพ่อแม่ไง ถ้าเราได้พบพ่อแม่ที่เป็นธรรม พ่อแม่ที่เป็นห่วงลูกห่วงหลาน พ่อแม่ที่ใจเป็นธรรม ความรักที่สะอาดบริสุทธิ์คือความรักของพ่อของแม่ รักที่ไม่มีข้อแม้ ไม่มีเงื่อนไข แต่ถ้าเป็นจริตเป็นนิสัยมันมี ถ้ามีแล้วเราก็กั๊กใจของเรา กั๊กใจที่ใจของเรา

ให้ดูตัวอย่างนะ พระพุทธเจ้าไง เวลาพระพุทธเจ้าออกบวช พ่อแม่เหมือนกัน แม่ท่านเสียชีวิตไปก่อน เวลาพ่อทุกข์จนเจ็บช้ำน้ำใจมาก เพราะอะไร เพราะปรารถนาให้ลูกเป็นจักรพรรดิ แล้วภรรยาละ แล้วลูกละ แต่สุดท้ายแล้วท่านก็ไปประพฤติปฏิบัติของท่านจนท่านเป็นพระอรหันต์ เป็นศาสดา เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เราจะบอกว่า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็มีพ่อ มีภรรยา มีบุตร ที่เป็นภาวะที่เป็นหน้าที่ แต่ท่านก็เสียสละของท่าน แล้วท่านก็เพื่อจะเอาผลประโยชน์ของจักรวาล ผลประโยชน์ของโลกที่มันยิ่งใหญ่

ท่านทั้งแบกรับภาระปัญหาในครอบครัว แล้วท่านก็ต้องพยายามเอาตัวท่านพ้นจากกิเลสไป แล้วตัวท่านก็ยังคงเป็นผู้ปรารถนาหรือสัตว์ชั้นสัตว์

นี่พูดถึงว่าให้ดูองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นตัวอย่าง แล้วเรารักษาหัวใจของเรา

นี่พูดถึงเรื่องปัญหาพ่อแม่

ถาม : ข้อ ๒๘๙๙. เรื่อง “หลวงปู่มหาเขียน”

ฟังเทศน์หลวงตาพระมหาบัวหรือหลวงพ่อบอกว่า ไม่เคยมีข่าวหลวงปู่เขียนมาก่อน แต่เมื่อประชุมเพลิงและปรากฏเป็นพระธาตุ จึงสืบได้ความว่า ช่วงที่ป่วยติดเตียง หลวงปู่มหาเขียนฟังธรรมหลวงตาตลอด ซึ่งเป็นไปได้มากกว่าหลวงปู่มหาเขียนจบกิจด้วยการฟังเทพหลวงตาหรือแนวทางถึงธรรมด้วยการฟังเทพทางอ้อม (ไม่ได้เจอหน้าครูบาอาจารย์โดยตรงเลย) เป็นไปได้แม้แต่ในฆราวาสธรรมดาทั่วไปไหมครับ

ตอบ : เป็นไปได้หมด เป็นไปได้หมด เป็นไปได้หมด เพราะอะไร

เพราะว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมมา ๒,๐๐๐ กว่าปีแล้ว กึ่งกลางพระพุทธศาสนา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านก็ไม่ได้เห็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่

เวลาท่านประพฤติปฏิบัติจนสิ้นสุดแห่งทุกข์แล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาอนุโมทนา กับหลวงปู่มันเลยละ

เวลามันเป็นธรรมๆ แล้ว มันเป็นสัจจะเป็นความจริงในหัวใจนั้น มันสำคัญยิ่งนัก

นี่ก็เหมือนกัน ใ้ที่ว่าเคยฟังเทศน์หลวงตาพระมหาบัว

ท่านพูดเอง เมื่อก่อนนั้นท่านพูดบอกว่า ท่านเรียนรุ่นเดียวกับมหาเขียน มหาเขียน สมเด็จพระญาณฯ หลวงตา ท่านเป็นเพื่อนกัน แล้วเรียนมาด้วยกัน แล้วมหาเขียนกับสมเด็จพระญาณฯ ท่านเรียนต่อเนื่องไปจนจบ ๙ ประโยค หลวงตาท่านจบ ๓ ประโยค ท่านออกปฏิบัติ ท่านเป็น เพื่อนกันมาเลย

แล้วหลวงปู่มหาเขียนท่านได้เป็นเจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา ตอนที่ท่านเป็นเจ้าคณะ จังหวัด ได้เป็นเจ้าฟ้าเจ้าคุณแล้ว แล้วท่านจะออกประพฤติปฏิบัติไ้

หลวงตาพระมหาบัวท่านเล่า ท่านบอกว่าท่านรู้จักกันมา ลูกศิษย์ก็กลุ่มเดียวกัน แล้ว เวลามหาเขียนท่านไปสร้างวัดของท่านแล้วที่กาฬสินธุ์ แล้วเวลาลูกศิษย์จะไปทอดผ้าป่าก็ นิมนต์หลวงตาท่านไปด้วย ท่านก็ไปด้วย ท่านไปด้วยเพราะอะไร เพราะเป็นเพื่อนกัน แล้วก็ลูก ศิษย์คณะเดียวกัน ไปทอดผ้าป่าวัดของหลวงปู่มหาเขียน หลวงปู่มหาเขียนท่านก็ต้องเป็นคน เทศน์ เพราะเทศน์ฉลองผ้าป่าไ้

ท่านก็นั่งฟังอยู่ ท่านบอกปริยัติทั้งนั้น ปริยัติคือว่าสิ่งที่ออกมาจากคำเทศน์ออกมาจาก การศึกษา ออกมาจากความรู้ของทางโลก

ท่านพูดเองเลยละ แล้วท่านเป็นเพื่อนกัน เห็นไหม

อาจารย์บุญมีนั่นนะ เราเคยอยู่ด้วยกันที่บ้านตาด นั่นแหละลูกศิษย์มหาเขียนเลย อาจารย์บุญมีนี่แหละเป็นคนเอาเทปส่งให้ฯ แล้วส่งให้ ท่านป่วย ท่านไปนอนอยู่ที่ขอนแก่น เกือบ ๒๐ ปี ฟังเทศน์ฮึดๆ

มันจะดู ดูตรงนี้ ดูความเพียร ดูความเพียร ดูการประพฤติ ดูการปฏิบัติ ดูความจริงใน หัวใจ

หลวงปู่มหาเขียนท่านเจ็บไข้ได้ป่วยนะ ท่านจะทำทางจงกรม เอาราวเป็นราวซึ่งไว้ แล้วท่านจะเกาะราวนั้นเดินจงกรม แล้วถ้าเดินจงกรมไม่ไหว ท่านจะให้ลูกศิษย์ประคองท่านเดินจงกรม นี่ความเพียร

เหตุไฉน เหตุที่ฟัง คนเราก็อ้าง ทุกคนก็อ้าง ฟังเทศน์หลงตา ฟังเทศน์ครูบาอาจารย์ นอนกระดิกเท้าฟังเลยละ นอนกระดิกเท้าเลย แล้วมีความสุข โอ๊ย! ฟังเทศน์ มีบุญมีกุศล แต่มันไม่ได้ทำ คือมันไม่เกิดมรรคในหัวใจ

ถ้ามันเกิดมรรคในหัวใจ ท่านฟังเทศน์ของหลวงตาพระมหาบัว แล้วฟังเทศน์นั้นมันเป็นเทศน์ใหม่ คุณสิ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านเทศน์ว่าการเทวดา อินทร์ พรหม มันฟังแล้วมันมีเหตุมีผล มันมีสารตั้งต้น มันมีเหตุถูกคิด มันมีเหตุให้ได้กระทำ พอมันถูกคิด มีการกระทำ ปัญญา มันเกิดแล้ว ปัญหาของตัวเองเกิด

อาศัยคำเทศน์นั้นเป็นต้นเหตุให้ตนเองเกิดภาวนามยปัญญา ปัญญาเกิดจากในหัวใจ

จะเป็นพระอรหันต์ต้องภาวนามยปัญญา คือมรรค ๘ เท่านั้น

ฉะนั้น สิ่งที่ว่า แม้แต่ฆราวาส มันก็เป็นไปได้ใช่ไหม

ยิ่งกว่าได้ แต่มันได้จริงหรือเปล่า มันจะทำได้จริงหรือเปล่า มันทำหรือไม่ทำ แล้วทำขึ้นมามันเป็นปัญญา เป็นจินตนาการ หรือเป็นภาวนามยปัญญา

ถ้าเป็นปัญญา เป็นจินตนาการไม่ได้หรอก มันก็เป็นของมันอยู่อย่างนั้นนะ แต่ถ้าเป็นความจริง มันต้องเกิดภาวนามยปัญญาขึ้นมา มันจะเกิดความจริงของมันขึ้นมา ถ้าเกิดความจริงของมันขึ้นมา นั่นนะความจริง

ฉะนั้น บุคคล ๔ คู่ก็เป็นบุคคล ๔ คู่ อริยสังขามีหนึ่งเดียว หนึ่งเดียว หนึ่งเดียว

แล้วเวลาหลวงตาพระมหาบัว ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ ขณะ ขณะของใคร ขณะของใคร

“เราไม่ต้องมีขณะก็ได้” คือผิดพลาดไปแล้ว ผิดพลาดไปทั้งหมด ไม่มีร่องรอยอะไรเลยแล้วยังตั้งกลุ่มขึ้นมา “ของพวกเราไม่ต้องมีขณะก็ได้”

นี่มันลบล้างทั้งครูบาอาจารย์ ลบล้างทั้งอริยสัจ ลบล้างทั้งคำสอนพระพุทธเจ้า กล่าวต่อ
พุทธพจน์ทั้งหมดเลย

แต่ถ้ามันเป็นความจริง เห็นใหม่ เราเห็น เวลาหลวงตาท่านพูดถึงองค์ใด แล้วปฏิบัติ
อย่างไร แล้วเป็นจริงอะไรขึ้นมา มันเป็นจริงขึ้นมาได้ถ้าเราเชื่อสัตย์ แล้วให้เป็นสัจจะเป็นความ
จริงขึ้นมาในหัวใจของบุคคลคนนั้น จบ

ถาม : ข้อ ๒๙๐๐. เรื่อง “สงสัยในการภาวนา”

กราบเท้าหลวงพ่อก่อน เมตตาช่วยเรื่องภาวนาแก่กระผมด้วย ตั้งแต่แรกมากระผมได้ถาม
หลวงพ่อก่อนแล้วตั้งแต่ ๒๕๕๖ ที่กระผมเรียนถามถึงการทำสมาธิในฝัน วันนี้กระผมขอกราบ
เรียนถามภาวนาเล็กน้อยเท่านั้นครับ

เมื่อผมพิจารณาตัวจิต กระผมเห็นจิตที่อาศัยอยู่ในภพ และผมพิจารณา ผมจึงเห็นว่า
แท้จริงแล้วภพอันนี้ความจริงแล้วมันมีแต่ดั้งเดิม เพียงแต่ว่าจิตดวงนี้เท่านั้นที่เป็นผู้มาอาศัยอยู่
เท่านั้น และเมื่อแยกจิตกับภพออกจากกัน จึงเห็นว่าภพกับจิตดวงนี้เป็นคนละส่วนกัน

ตอบ : เราอ่านแค่นี้พอ เพราะผิดตั้งแต่ต้น

ตัวจิตคือตัวภพ ตัวภพคือตัวจิต แล้วจะแยกจิต แยกภพ แยกต่าง ๆ อันนี้มันเป็น
จินตนาการ คือมันจินตนาการขึ้นมา แล้วจะให้เรารับรองหรือว่าให้เราเห็นด้วย นั่นอีกเรื่องหนึ่ง
นะ

ฉะนั้นบอกว่า เริ่มต้นตั้งแต่ว่า ภาวนาในฝัน

เราบอกว่าในฝันมันไม่มีสติไม่มีปัญญา มันจะภาวนาได้อย่างไร ใสนี้จะเริ่มต้นภาวนา
ต่อเนื่องไปไ้

แยกจิต แยกภพ เข้าใจต่างๆ ธาตุรู้ รู้ต่างๆ

กรณีการใช้ปัญญามันมีการผิดพลาดเป็นเรื่องธรรมดา มันผิดพลาดเพราะอะไร เพราะ
ภาวนามยปัญญา ปัญญาของเรายังไม่ถึงสัจจะความจริงหรอก ถ้าไม่ถึงสัจจะความจริง มันก็
เป็นเรื่องสมุทัยเจือปนเข้ามา

ถ้าสมุทัยเจือปนเข้ามา ก็อยู่ที่อำนาจวาสนาของคน ใครจะมีอำนาจวาสนามากและมีอำนาจวาสนาน้อยขนาดไหน

ถ้ามีอำนาจวาสนามาก มันก็ฉลาดมาก มันก็แก้ไขตัวเองได้

ถ้าไม่มีอำนาจวาสนา วาสนาน้อย ให้กิเลสมันขี่คอ กิเลสบังเงา แล้วก็อ้างธรรมโดยกิเลส เวลาพระที่ประพฤติปฏิบัติไป เวลาปฏิบัติจิตมันเจริญงอกงามขึ้นมาอย่างนี้ ใ้โฮ! เทศนาแจ้วๆ เลย เวลาจิตมันเสื่อม ถ้ามันยังตกอยู่ในกฎของอนิจจัง จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมันตกอยู่ในกฎของอนิจจัง ตกอยู่ในกฎของกิเลสต้นหาความทะยานอยากทั้งสิ้น

ธรรมะๆ ธรรมะเป็นขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราจะทำได้มากได้น้อยขนาดไหนนั่นมันเป็นเรื่องของคนที่มีความซื่อ มีความสัตย์ มีความจริง และมีอำนาจวาสนา

ไม่มีอำนาจวาสนา จับพลัดจับผลูทั้งสิ้น

ถ้าเป็นความจริง มันจะเป็นความจริงขึ้นมา

นี่เขาถามว่า แล้วจะแก้ไขอย่างไร

พุทโธอย่างเดียว

จะไปไหนมากี่แล้วแต่ กลับมาพุทโธๆ ให้จิตมันสงบก่อน สงบแล้วมีสติปัญญาเล็กน้อยขนาดไหนค่อยมาพิจารณาแยกแยะเอา ถ้าแยกแยะไม่ได้ เราก็กลับมาพุทโธๆ พุทโธของเราอยู่นั่นนะ

“แหม! พุทโธเป็นสมณะ พุทโธไม่ใช่ปัญญา พุทโธแก้กิเลสไม่ได้”

เออ! เอ็งภาวนาไม่เป็น เอ็งก็หัวหกกันขวิดไปเถอะ

แต่ถ้าเอาจริง กลับมาพุทโธ จบ จบแล้ว

ถาม : ข้อ ๒๙๐๑. เรื่อง “นักภาวนาต้องทำอย่างไร เมื่อเลยถึงพุทธกาลนานพอควรแล้ว”

กราบนมัสการหลวงพ่อดู หลวงปู่มั่นเป็นหลักสำคัญในการรื้อฟื้นการภาวนาในสมัยกึ่งพุทธกาล ครูบาอาจารย์ ลูกศิษย์ต่อๆ มา รวมถึงองค์หลวงตาพระมหาบัวก็รักษาสืบต่อคำสอนพุทธโธมาอย่างหนักแน่น จนเมื่อสิ้นหลวงตาและเหลือครูบาอาจารย์แท้ๆ อยู่ไม่มากนักที่จะยังเป็นผู้คงสามารถเป็นหลักรักษาพุทธโธนี้

แต่เมื่อมีคำกล่าวว่า “กึ่งพุทธกาลศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง” ย่อมตีความได้ว่า เมื่อสิ้นหลวงปู่มั่นและหลวงตาพระมหาบัวแล้ว ศาสนาจะเข้าสู่ยุคมีอีกหนหนึ่งหรือไม่

กระผมและผู้แน่วแนในพุทธโธ แต่ยังไม่ปักก่อน รุ่งลูกหลานเหลนควรทำเช่นไรท่ามกลางสถานการณ์ที่ของปลอมล้อมกรอบของแท้ครับ กราบขอพระคุณ

ตอบ : อันนี้เป็นเรื่องกรรมของสัตว์ กรรมของสัตว์ๆ เห็นไหม เพราะคนเรามันมีกิเลส ตัณหาความทะยานอยากอยู่แล้ว แล้วกิเลสตัณหาความทะยานอยากมันต้องการได้น้ำได้ตาได้ความยิ่งใหญ่

การปฏิบัติเพื่อสังคม การปฏิบัติเพื่อหน้าตา มันปฏิบัติไปทำไมกัน

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็สอนอยู่แล้ว นี่ไง ทานที่สะอาด ทานที่บริสุทธิ์ ทานโดยกิเลสตัณหาความทะยานอยาก กุศลทำให้เกิดอกุศล อกุศลทำให้เกิดกุศล

นี่ไง ที่แรกก็ว่าเป็นบุญๆ มันเป็นกุศล ทำไปทำมากิเลสมันยิ่งใหญ่กว่าก็เลยเป็นอกุศล

ไฉนก็เหมือนกัน กึ่งพุทธกาล กึ่งพุทธกาลมันเป็นผลของวิภวัญเิง มันเป็นผลของธรรมะเป็นธรรมชาติๆ มันเป็นผลของธรรมชาติ ผลของวิภวัญเิง

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพยากรณ์ไว้ในพระไตรปิฎก กึ่งพุทธกาลศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง จะเจริญอีกหนหนึ่ง มันก็เป็นบุญกุศลของหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นที่ท่านปรารภนาเป็นพระโพธิสัตว์เหมือนกัน ท่านก็จะเป็นพระพุทธรเจ้าต่อไปข้างหน้า แต่ด้วยอำนาจวาสนาของท่าน ท่านมาใช้สติปัญญาของท่าน ท่านก็ลาความเป็นพระโพธิสัตว์ของท่าน แล้วท่านก็พยายามประพฤติปฏิบัติของท่าน เพราะกึ่งพุทธกาลมันมีธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่แล้ว แล้วเพราะด้วยการได้สร้างอำนาจวาสนาสืบขึ้นมา มันเป็นพื้นฐานที่ทำให้ไม่ฉ้อฉล ไม่ออกนอกกลุ่มนอกทาง

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อาฬารดาบส อุทกดาบส พยากรณ์ว่า “มีความรู้เหมือนเรา มีปัญญาเหมือนเรา เป็นอาจารย์สอนได้”

เจ้าชายสิทธัตถะไม่ต้องการ ไม่เอาเลย เพราะมันมีกิเลสอยู่ในหัวใจ

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นมีธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่แล้ว แล้วเวลาประพฤติปฏิบัติไป ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นไม้บรรทัด มันยืนยงอยู่แล้ว แล้วเวลาท่านประพฤติปฏิบัติของท่าน ท่านพิจารณากายของท่านๆ แต่ไม่เห็นมันมีอะไรแปลกแตกต่างไปจากปุถุชนคนหนาเลย นี่หลวงปู่มั่นท่านสงสัย มันเป็นเพราะอะไร

นี่เง เวลาท่านลาความเป็นพระโพธิสัตว์ของท่าน ท่านลาความเป็นพระโพธิสัตว์ของท่านแล้วมาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เวลานั้นพิจารณากายนะ นี่การพิจารณากายด้วยอริยสัง

การพิจารณากายโดยการดูๆ ไถๆ ของกิเลสมันเรื่องหนึ่ง การพิจารณาโดยอริยสังพิจารณาโดยความจริง มันตัดทอน มันสำรอก มันลาย คายความยึดมั่นถือมั่น มันคายความทุกขีในใจ เออ! มันต้องอย่างนี้สิ นี่คนมีวาสนาเิง

ไอ้พวกเราถึงพุทธกาล จับพลัดจับผลู ไอ้คนนั้นว่าอย่างนี้ ไอ้คนนี่ว่า

คนเขาว่า

กาลามสูตร เขาไม่ให้เชื่อ เขาให้เชื่อดูพฤติกรรม ดูการกระทำมันจริงหรือไม่จริง แล้วถ้ามันจริงขึ้นมา เห็นใหม่ เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านทำของท่านตามความเป็นจริง นี่ด้วยอำนาจวาสนานะ

ทำไมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าต้อง ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ แตกต่างจากพระอรหันต์ในสมัยพุทธกาลอย่างไร

แตกต่างกับพระอรหันต์ในสมัยพุทธกาลเพราะท่านปรารถนาเป็นอัครสาวกเบื้องซ้ายและเบื้องขวา คำว่า “อัครสาวกเบื้องซ้ายและเบื้องขวา” ต้องสร้างอำนาจวาสนาบารมี เหมือนการปรารถนาเป็นพระพุทธเจ้าก็ต้องมีความปรารถนาเป็นพระพุทธเจ้า ก็ต้องสร้างสมบุญญาธิการเป็นพระโพธิสัตว์ๆ ต่อเนื่องๆ ไป จนกว่าจะมีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์ใด

พระองค์หนึ่งชี้ พยากรณ์ไว้ ชี้ว่าจะเป็นพระพุทธเจ้าองค์ต่อไปในสมัยนั้น ชื่อนั้นๆ แน่นอนเลย
นั้นนะกลับไม่ได้

สิ่งที่ว่าพระสารีบุตร พระโมคคัลลานะแตกต่างกับพระอรหันต์ในสมัยพุทธกาลอย่างไร

แตกต่างกับพระอรหันต์ในสมัยพุทธกาล เพราะได้สร้างอำนาจวาสนามากกว่า เพราะได้
สร้างอำนาจวาสนามา คือได้สร้างสมบุญญาธิการมาได้มาเป็นอัครสาวกเบื้องซ้ายและเบื้อง
ขวา

พระอรหันต์แต่ละองค์ๆ ก็สร้างสมบุญญาธิการมา เพราะเหตุที่คคะ ๘๐ องค์ พระสีวลี
เลิศในลาภ ท่านก็ได้สร้างในทานของท่านมา องค์ใดจะเลิศในทางใด เขาก็ได้สร้างของเขา
เพราะเขาสร้างของเขา เขาถึงมาเป็นของเขาอย่างนั้น แต่ถ้าไม่ได้สิ้นกิเลสก็ไม่ได้เป็น

ฉะนั้น ในสมัยพุทธกาล สมัยกึ่งพุทธกาลพระพุทธเจ้าพยากรณ์ไว้เอง แล้วเราก็เกิดมา
เจอไง

ฉะนั้นบอกว่า มันจะตื่นตื่น

ตื่นตื่น มันก็เป็นผลของวิภูฏะ เพราะทำให้เราเกิดในยุคนี้ แล้วเราก็ร้อยปีกันหมดนะ
เราก็ตายหมด ฉะนั้น สิ่งที่เราตายหมด มันก็อยู่ที่สังคมนี่ไง สังคมที่ว่า สังคมถ้ามันมีคนจิตใจหนัก
แน่น ไม่เขื่ออะไรง่ายๆ ไม่เป็นกระต่ายตื่นตูม มันก็ไม่คล้อยตามไปกับเขา แต่ถ้ามันกระต่ายตื่น
ตูม มันก็คล้อยตามไปกับเขา มันก็กรรมของสัตว์ไง

ไฉนผลของวิภูฏะนะ นี่ผลของวิทยาศาสตร์ไง ถ้าผลของวิทยาศาสตร์มันเป็นแบบนี้
แต่เราเกิดมาในท่ามกลางกึ่งพุทธกาล เราเกิดมาอย่างนั้น เราก็ต้องรักษาใจของเราเองไง

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารภรื้อสัตว์ชนสัตว์ ก็รื้อหัวใจของเรา
แล้วถ้ามันจะรื้อหัวใจของเรา มันก็ต้องมีอริยสังขันธ์ขึ้นมาในใจของเรา

ใจดวงใดไม่มีมรรค ใจดวงนั้นไม่มีผล มันก็ต้องเอาใจของเราแหละเป็นผู้ที่กระทำ แล้ว
ถ้าใจของเราเป็นผู้กระทำ มันเป็นสังขจะเป็นความจริงขึ้นมาก็เป็นใจจริงของเรา แล้วไปห้วงใคร
ห้วงเราแหละ เราจะจริงมากจริงน้อยขนาดไหน นั่นเป็นข้อเท็จจริง

ถาม : ข้อ ๒๙๐๒. สอบถามครับ อยากได้หนังสือไปศึกษาเพิ่มเติม ต้องรายงานอย่างไรครับ ขายตามทั่วไปแพงมากครับ ผมเป็นพระบวชใหม่ที่อีสานครับ

ตอบ : ให้ติดต่อเจ้าหน้าที่เท่านั้นแหละ ติดต่อที่เจ้าหน้าที่เขา แล้วถ้าเขาเห็นว่าความเป็นธรรม เพราะมันมีคนเอาไปซื้อไปขาย ที่ว่ามันแพงมากนี่แหละ ถึงไม่แจกใจ

เวลาแจก เจ้าหน้าที่เราแจกก็ต้องคอยระวังใ้พวกเวียนเทียน ใ้พวกที่เอาไปขายเป็นสินค้า

เพราะหนังสือนี้เขาทำมาเพื่อหัวใจของคน เขาไม่ได้ทำมาเพื่อเงินทอง ไม่ได้ทำมาเพื่อยิ่งใหญ่ ไม่ได้ทำมาสิ่งใดทั้งสิ้น

กึ่งพุทธกาลนี้ไง กึ่งพุทธกาลคนเรามันเหลวไหล ซ้อฉล

หลวงตาสั่งเราไว้เอง หลวงตาบอกว่า “ไ้สงบ หนังสือกับเทพสำคัญนะ”

สิ่งที่ทำอยู่นี้หลวงตาสั่งไว้ แล้วพอเราทำ พอถึงเวลาแล้ว เออ! ไ้ เพราะอะไร เพราะประวัติครูบาอาจารย์ ใครอ่านแล้วมันมีร่องมีรอยของหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นไ้

ใ้พวกหน้าด้านมันอาย ใ้พวกหน้าด้านมันก็อาศัยอารมณ์ตามความพอใจของมันจะทำไ้

ฉะนั้น เวลาหนังสือไป เพราะหลวงตาสั่งไว้ว่าหนังสือนี้สำคัญมากนะ ท่านฝากไว้ให้เราทำ ท่านพูดไว้เลยกับเราตัวต่อตัว

ที่ทำๆ อยู่นี้เพราะหลวงตาสั่งไว้ แล้วเราก้ทำไ้

กับคำขอหนังสือนี้ กับใ้กึ่งพุทธกาล มันเป็นอันเดียวกัน ทำไ้เพื่อประโยชน์กับสังคม ทำไ้เพื่อประโยชน์ของโลกที่เขาศึกษาค้นคว้า เพราะมันมีของจริงอยู่ มันมีหลวงปู่ขาว มีหลวงปู่แหวน มีหลวงปู่พรหม มีหลวงปู่ฝั้น มีหลวงปู่ลี พระอรหันต์ทั้งนั้นนะ พระอรหันต์ทั้งนั้นเลย มีตัวมีตนนะ มีจริง ๆ นะ แล้วมีประวัติด้วยนะ สืบได้เลย

ใ้พวกหน้าด้านมันได้อายบ้าง ใ้พวกเอาสี่ข้างเข้าถุนะ

กิ่งพุทธกาลประชาชนเขายังห่วงใยเลย

พระหัวโล้นๆ หน้าด้าน จบ

ถาม : ข้อ ๒๙๐๓. เรื่อง “วิธีการแก้ไขความผิดในวัด”

เรียนสอบถามท่านอาจารย์ หนูไปปฏิบัติธรรมที่วัดมาเจ้าคะ ได้ช่วยเขาทำครัว แล้วหัวหน้าแม่ครัวเขาตักน้ำขิงให้ทาน วันหลังจากนั้นหนูก็ตักทานเองหลังทำกับข้าวเสร็จ บางทีก็นั่งทานรอตอนก่อนพระฉันเช้าก็มี ถามเขา เขาบอกทานได้

น้ำขิงเขาต้มไว้ถวายพระ ตักถวายพระส่วนหนึ่ง แล้วที่เหลือในหม้อก็นำจะไว้ทานกันเองระหว่างวัน ถือว่าเป็นของสงฆ์ เป็นเงินของสงฆ์ข้อ

เพิ่งได้ฟังพระเล่าว่า เหตุการณ์คล้ายๆ นี้ ญาติพระเจ้าพิมพิสารได้ทำอาหารที่วัด แล้วทานของสงฆ์ก่อนถวายสงฆ์ แล้วต้องไปเกิดเป็นเปรตอยู่ ๙๒ กัป ก็เหมือนที่หนูได้ทานมาเลย เจ้าคะ หนูไม่ได้มีเจตนาขโมย เขาบอกว่าทานได้ หนูก็ไม่ได้คิดอะไร

แบบนี้มีวิธีการแก้ไขบ้างไหมคะ ถ้าซื้อน้ำขิง น้ำตาล ไปถวายชำระหนี้สงฆ์ บาปตรงนี้จะหายไปไหมเจ้าคะ น้อมกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เจ้าคะ

เรียนถามพระอาจารย์ กำลังปฏิบัติเพื่อพระนิพพานอยู่เจ้าคะ ไม่ค่อยได้เคยไปวัด รู้สึกว่าบาปง่ายมากเลย ตอนแรกอยากบวช ชอบอยู่วัด ตอนนี้รู้สึกว่าอยู่วัดตกร่างง่ายมาก ถ้าไปอยู่วัดอาจจะตกภูมิไม่ดี อยู่ปฏิบัติเป็นฆราวาสอาจจะปลอดภัยกว่า อย่างน้อยพระโสดาบันก็อาจจะไม่เกินเอื้อม กราบน้อมถวายเมตตาท่านอาจารย์เจ้าคะ

ตอบ : เวลาพูดมันพูดได้ทั้งนั้นนะ แต่เวลาข้อเท็จจริงมันเป็นข้อเท็จจริงหรือไม่

ฉะนั้น ใ้คำที่เขียนมานี้ คำที่โยมเขียนมานี้โยมเข้าใจผิด

ถ้าโยมจะเข้าใจถูกต้องนะ สิ่งที่ยอมทำมานะถูกต้อง แต่สิ่งที่พระท่านเล่าๆ นั้นนะท่านเล่าในเหตุการณ์อย่างนั้น แต่มันไม่เป็นข้อเท็จจริงแบบที่ยอมเป็น

อย่างที่โยมเป็น ที่โยมบอกว่า ได้ไปช่วยแม่ครัวที่วัด หัวหน้าแม่ครัวเขาตักน้ำขิงให้ทาน หลังจากวันนั้นหนูก็ตักทานเองเมื่อเสร็จทำกับข้าว บางทีทานรอดอนพระฉันเช้า ถ้ามหาเถา เขาบอกว่า น้ำขิงเขาต้มไว้ถวายพระ ตักถวายพระส่วนหนึ่ง แล้วที่เหลือหม้อเขาจะให้ทานกันเอง ระหว่างนั้น ถือว่าเป็นของสงฆ์หรือเป็นเงินสงฆ์

ถือว่าเป็นของสงฆ์ ไซ้ เป็นของสงฆ์ แต่สงฆ์ในวัดนั้นเขาเอาเงินสงฆ์นั้นมาบริหารจัดการเรื่องภายในวัดนั้น ถ้าเขาบริหารกิจของสงฆ์ภายในวัดนั้น สิ่งที่เขาเงินของสงฆ์ไปซื้อน้ำตาล ไปซื้อขิงมาต้มเพื่อถวายพระ แล้วสิ่งที่เหลือ

“สิ่งที่เหลือ” ฟังตรงนี้นะ สิ่งที่เหลือมันเป็นกติกามันเป็นเรื่องของกรรมกาวัดหรือคณะสงฆ์นั้นบอกว่า สิ่งที่ยกถวายพระนั้นถวายส่วนหนึ่ง ส่วนที่เหลือให้ประชาชนได้กินได้ดื่มด้วยกัน มันถูกต้องชอบธรรม มันเป็นบาปตรงไหนละ

โง่หรือฉลาดมันอยู่ที่หัวหน้า อยู่ที่คณะสงฆ์

คณะสงฆ์ ของของสงฆ์ เวลาเขาถวายสังฆทานเป็นของของสงฆ์ เวลาของของสงฆ์ เขาเรียกว่าอุปโลกน์ สิ่งนี้เป็นของของสงฆ์ เป็นของกลาง ขอถวายพระเถระ ถวายพระมหาเถระ พระเถระ พระ สามเณร แล้วที่เหลือคฤหัสถ์ นี่มันถูกต้อง

ถ้าทำให้มันถูกต้อง มันถูกต้อง ธรรมและวินัยนี้ไม่ทำร้ายใคร ธรรมและวินัยนี้มีแต่เชิดชู แวดวงในการผู้ที่ประพฤติปฏิบัติถูกต้องชอบธรรม

ถ้าหัวหน้า เห็นไหม เวลาโครงการช่วยชาติฯ โอ้ย! โรงทานเต็มไปหมดเลย เขามาทำไมนะ เขาเอามาเพื่อแจกทาน สิ่งที่เขาทำแล้ว สิ่งที่เขาถวายพระเขาจะเอาไปถวายพระ

ถ้าถวายพระ แล้วคนลักเอาของพระนั้นไปกิน นั่นนะของสงฆ์ เพราะเขาลักขโมย เขาตั้งใจเอาของที่เขากวายนมาเป็นของของตน นั่นแหละเป็นเปรต เป็นเปรตมันจะเป็นตรงนั้น เป็นเปรตมันจะเป็นของของสงฆ์ แล้วเราไปลัก เราไปหยิบฉวยโดยคณะสงฆ์เขาไม่ได้ให้

แล้วคณะสงฆ์เขาก็ไม่มีสิทธิ์ให้ ถ้าของนั้นเป็นครุภัณฑ์

มันมีครุภัณฑ์ เคหะภัณฑ์ ของครุภัณฑ์ ของหนัก เช่น ของในวัดที่แจกไม่ได้ มีด ค้อน สิว อาสน์สงฆ์ นี่แจกไม่ได้ ของกิน ของใช้ แจกได้ ของแจกได้ให้สงฆ์แจก ของที่แจกไม่ได้ สงฆ์ฝัน แจก เป็นอาบัติ

นี่ก็เหมือนกัน สิ่งทีบอกว่ เพราะโยมไปช่วยแม่ครัวเขาทำครัว แล้วทำครัวต้มน้ำขิง น้ำ ขิงนั้นได้ตักถวายพระส่วนหนึ่ง แล้วที่เหลือนี้

ทุกอย่างทำถวายพระหมดเลย แล้วแม่ครัวไม่ต้องกินอะไรเลยนะ หิวท้องอยู่อย่าง นั้นนะ มันเป็นไปไม่ได้ มันเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ ของที่เป็นไปไม่ได้ พระพุทธเจ้าไม่บัญญัติหรรอก

แล้วนี่พระพุทธเจ้าบัญญัติเองว่าของของสงฆ์ แล้วถ้าเป็นของสงฆ์ ให้หัวหน้าที่ฉลาด แบ่งปันกัน แบ่งปันว่า ให้มหาเถระ เเถระ ให้พระ ให้สามเณร ให้คฤหัสถ์อยู่กินร่วมกัน

ของในวัดนี้เวลาผ่านจากมือพระไปแล้วเป็นของฆราวาสหมดเลย แล้วไม่ใช่ของฆราวาส ที่นี่นะ มันจะเป็นของฆราวาสนอกวัดด้วย เราไปแจกหมดนะ

กรณีนี้เราเคยเจอทีหนึ่ง เราก็จแจกขนมเล็กๆ มาตลอด แล้วพระที่เขาไม่เห็นด้วยเขาก็ เรียกเอาพวกโยมเอาไปปั้นหัว

เขาบอกว่า โยมรู้ไหม วันหลังพระแจกของอย่าไปรับนะ ถ้ารับ โยมจะเป็นเปรต

แล้วโยมนั้นเขาก็มาบอกเรา เพราะตอนเช้าเราไปบิณฑบาต เราได้ขนมเราก็จแจกเด็ก ญาติเขาบอกไม่ให้รับ เพราะพระเขาบอกว่จะเป็นเปรต

เราก็จบอกเขา ถ้าพวกที่รับของนี่จะเป็นเปรต พระสงฆ์ต้องเป็นเปรตก่อน เพราะพระสงฆ์ เป็นคนแจก

โยมได้ลักเขาหรือ โยมได้ลักของพระหรือเปล่า พระเขามาแจกให้โยมใช้ไหม เพราะพระ แจกให้โยม มันเป็นส่วนบุคคลใจ มันเป็นของพระองค์นั้น พระองค์นั้นบิณฑบาตได้สิ่งใดมา

ใช้ พวกโยมทั่วไปเขาบอกว่า เขาถวายพระ เขาเอามาถวายพระ เขาไม่ได้ทำอาหารมา ให้โยมกิน ทุกคนอยากถวายพระ

ก็พระรับแล้ว ก็พระตักใส่บาตรแล้ว แล้วที่เหลือเราก็ให้ทานเขาต่อไป

บางคนบอกว่าต้องถวายพระ

ใช่ มันเป็นภาพที่สวยงามไง มันเป็นเรื่องใหม่ ไปวัดไปวา แหม! ก็ต้องถวายพระหมดเลย พระก็ต้องเทศนาว่าการจบแล้วก็ฉัน ฉันเสร็จแล้วก็ให้พร ให้พรแล้ว สิ่งที่เหลือให้คนอื่นได้ทานได้ไง

แต่พระกรรมฐาน มันอยู่ที่เจตนา เจตนาที่ถูกต้องชอบธรรม แล้วที่ทำ ทำด้วยความถูกต้องชอบธรรม ไม่ต้องว่าให้การเบียดเบียนสรรพสัตว์กันเฉพาะคณะสงฆ์

ในสังคมชาวพุทธไทยนี่บอกแปลกมาก อะไรๆ ก็ถวายพระๆ แล้วแม่ชีในวัด คนในวัดไม่มีจะกิน ทำกันอย่างไร

แต่หลวงตาท่านไปดูพวกป่าไม้ ท่านบอกพวกนี้พวกรักษาของชาติ ท่านยังเอาของไปแจกเลย เอาไปแจกหมดนะ

เอาไปแจก มันเป็นเจตนาที่ให้ทาน ไม่ใช่กิริยาการลัก การขโมย ถ้าเป็นกิริยาการลัก การขโมย แล้วถ้าเป็นการขโมย นั่นแหละใช่ นั่นแหละเปเรต

ฉะนั้น สิ่งที่ว่า ได้ไปฟังพระองค์หนึ่งเขาเล่าว่า ญาติพระเจ้าพิมพิสาร

ถ้าญาติพระเจ้าพิมพิสาร เพราะสมัยพระเจ้าพิมพิสาร นั่นคือสมัยองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าเป็นญาติของพระเจ้าพิมพิสาร คือต้องเป็นชาวพุทธในพระพุทธเจ้าองค์ก่อนๆ หน้านั้น ถ้าพระพุทธรูปเจ้าองค์ก่อนๆ หน้านั้น ถ้าเป็นพระที่ถูกต้องชอบธรรม กรณีอย่างนี้จะไม่เกิดขึ้น

ถ้ากรณีอย่างนี้เกิดขึ้น เพราะไปเจอพระที่ไม่รู้เรื่องธรรมและวินัยหนึ่ง หรือเป็นผู้ที่เห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนตัวหนึ่ง ไม่เข้าใจถึงสังฆธรรม

ถ้าถึงสังฆธรรมแล้ว ธรรมะเป็นธรรมดา ธรรมะเป็นสังฆจะเป็นความจริง มันจะมีอะไรมาสูงมาต่ำ

แต่สิ่งที่ว่า ญาติพระเจ้าพิมพิสารไปทำอาหารที่วัด แล้วทานของของสงฆ์ก่อนถวายสงฆ์ แล้วต้องไปเกิดเป็นเปรต

การไปกินของของสงฆ์ก่อน หรือการไปลัก การขโมย แม้แต่เด็กหรือคนที่ไม่เข้าใจ สังคมไทยเป็นสังคมพระพุทธศาสนา วัดทุกวัดจะมีต้นไม้ มีของในวัด แล้วเวลาเด็กไปเที่ยวเล่น ในวัดนั้นนะ เด็กมันไม่รู้เรื่องหรอก มันก็ไปเก็บไปใช้โดยธรรมชาติของมันนะ

แล้วพวกนี้ เวลาฟังเทศน์อย่างนี้แล้วปริวิตกมากเลยว่าตัวเองมีความผิดจะเป็นเปรตๆ เพราะมันไม่เข้าใจไง

ความทำโดยไม่เข้าใจ ไม่มีเจตนาลัก เจตนาขโมย แต่เพราะยังเด็ก ไร้วุฒิภาวะไง แต่โตขึ้นมาถ้าเราเข้าใจได้ นี่ไง ก็ทำผิดกรรมไง ถ้ามันไม่สบายใจ เราก็ทำผิดกรรมซะ สิ่งที่เราได้ หยิบได้ต้องของสงฆ์ไป เราก็ขอถวายคืน ถ้าเรายังมีชีวิต เรายังมีความเข้าใจได้ มันก็ตัดความวิตกกังวลในใจออกไป ถ้าตัดความวิตกกังวลในใจออกไปก็จบไป

ใช่ เวลาสิ่งที่ฟังพระมานะใช่ ถูก แต่มันถูกที่ว่าต้นเหตุ ต้นเหตุทำ ทำอย่างไร

แต่คำถามของโยม ต้นเหตุมันไม่ใช่อย่างนั้น เพราะต้นเหตุแม่ครัวบอก แม่ครัวได้อำนาจมาจากใคร แม่ครัวได้อำนาจมาจากเจ้าอาวาสหรือไม่ แล้วเงินนั้นเป็นเงินสงฆ์ใหม่ ใช่ เงินสงฆ์

เงินสงฆ์ โครงการช่วยชาติฯ นี่เงินสงฆ์ ที่ว่าถวายสงฆ์ฯ ตอนหลังพระป่า สีละวันตั้งสละ ถวายเฉพาะหลวงตา ถ้าเงินหลวงตา ก็คือกุ้ชาตินี้ไง นี่ไง นี่เงินสงฆ์ใหม่

ถ้าถวายเป็นของของสงฆ์ สงฆ์ไม่เบียดบัง ไม่เอาของกลาง ของสงฆ์มาเป็นของตน สมบัติสาธารณะ สาธารณูปโภค ไฟฟ้า ถนนหนทาง ของสาธารณะ ของกลาง ไม่ใช่ของใคร แต่ทุกคนก็ใช้ได้หมด เพราะไม่ได้ยึดถือว่าเป็นของเรา เป็นของหน่วยราชการที่เขาจะดูแลรักษา

ของของสงฆ์ ของของสงฆ์ถวายสงฆ์ ถ้าสงฆ์ที่ฉลาด สงฆ์ที่เป็นธรรมกุ้ชาตินี้ละ กุ้ประเทศชาติเลยละเงินสงฆ์นี้

นี่ก็เหมือนกัน เขาบอกว่า สิ่งที่เหลือในหม้อที่เอามาทานกันเองนั้น ระหว่างวันนั้นก็ถือว่าเป็นของสงฆ์ เป็นเงินของสงฆ์ซื้อ

คนเราหาเงินหาทองมานะ เราใช้เงินทองเพื่อจะปลูกสร้างวัดกันขึ้นมาให้เป็นคณะสงฆ์ อารามิกชน สงฆ์ผู้ที่เสียสละแล้วเขาจะประพฤติปฏิบัติของเขา เวลาปฏิบัติ เขาไม่มีบ้าน เขาไม่มีเรือน เขาไม่มีอาชีพ เขาไปอยู่ในที่อย่างนั้น

แล้วเราหาเงินหาทองกันนะ มาก่อสร้างร่วมกัน แล้วทำไมเราจะไปไม่ได้

แต่ถ้าเราไป เราก็คงต้องไปเพื่อส่งเสริม ไปให้มันถูกต้องชอบธรรม ไม่ใช่ไปเป็นเจ้าของ อโยกาจะเป็นเจ้าแม่ เพราะมันเหนือสงฆ์ไง

ถ้ามันเป็นสงฆ์ เป็นที่รื่นเริงนะ มันไม่มีเจ้าแม่ มันไม่มีเจ้าแม่เพราะอะไร เพราะมันไม่มีกิเลสคันในใจใจ กิเลสมันคัน มันอยากยิ่งใหญ่ แล้วเวลามันทำไปมันต่อเนื่องไปหมดเลย

ฉะนั้น ให้ดูที่หัวหน้า ถ้าหัวหน้าดีนะ ไม่มีลูกหน้าปะจมูก ถ้ามันผิดต้องไล่มันออกไปไม่ให้คนอื่นเขาเดือดร้อน ไม่ให้ผู้มาแสวงหาความถูกต้องชอบธรรมมาชว้างหูชว้างตา บาดหู บาดตา

นี่พูดถึงความเป็นอยู่ในวัดนะ แต่เขาไม่ได้ถาม เขาถามเรื่องเปรต เขาไม่ได้ถามเจ้าแม่ แต่มันเป็นความถูกต้องชอบธรรมไง

ฉะนั้น สิ่งที่ว่าเวลาไปวัดไปวาแล้วมันน่ากลัว เพราะมันตกนรกได้ง่าย

ไฉนนั้นเขาพูดก็เป็นส่วนหนึ่ง มันเป็นเรื่องเท็จจริง เวลาธรรมะ ธรรมและวินัยเป็นแบบนั้น เวลาพระตกนรกๆ ปากขุมนรคนะ เหล็กเท่าลำตาลนะ เพราะผ้ากาสาวพัสตร์ ธงชัยพระอรหันต์ไม่ตกนรก ไปพาดอยู่ที่ปาก ปากหลุมนรคนั้นนะ จนเหล็กเท่าลำตาลนี้แอนเลย

ฉะนั้น เรากาลามสูตร อย่าเชื่อใครง่ายๆ ถ้าเชื่อก็ต่อในพระไตรปิฎก ธรรมและวินัย ถ้าใครเคารพบูชาธรรมและวินัยไฉน

หลวงตาพระมหาบัวท่านสอน เหยียบหัวธรรมและเหยียบหัววินัย เหยียบหัวธรรม เหยียบหัววินัยคือฝ่าฝืนกฎธรรมและวินัยไฉน เหยียบหัวพระพุทธเจ้าแล้วแสดงธรรม เป็นบาป เป็นอกุศล

เคอรพนุชเเคดใส่ศิระะไว้ ธรรมและวินัยเคดใส่ศิระะไว้ แล้วเรอประพฤติปฏิบัติให้หัวใจ
เรอเป็นธรรมขึ้นมเอเพื่อความสุขความสงบในพระพุทศศาสนา เอวัง